

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 kor — fl. Negyedévre 3 kor — fl.	Vidéken: Félévre 9 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.
--	---

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Fővár Mezőváros-palota földszintén,
az udvarban kint.

Vihar a képviselőházban.

Erős vita színhelye volt ma a képviselőház. Egy kis obstrukció képét adták. A függetlenségi és a néppárt minden erejével oda törekszik, hogy az Adria szerződéséből törvény ne lehessen. Minden egyes alkalomkor hangoztatják, biztatják a minisztert, hogy vonja vissza azt a törvényjavaslatot, sőt Polónyi Géza felszólalásában jogilag fel is menti a minisztert a megkötött szerződés megszegésének vétke alól. Meszlényi Pál támadja az Adriát, mert személyzetével rosszul bánnak.

Polónyi meg jogi és politikai érvekkel czáfolja és rosszalja a törvényjavaslatot. Mindenképpen időelőttinek mondja. A minisztert szerinte nem annyira éri a vád, mint pártját, mert a miniszter mindenhez nem érthet. Fejtegeti a miniszter jogi tájékozatlanságát. Felállítja két kényes tételét: vagy tudatlanságból kötötte meg a miniszter ezt a szerződést, vagy idegen befolyás alatt? Mert Po-

lónyi szerint abszurdum, hogy egy külföldi érdekesoportot segítsünk. Folytonos helyeslés mellett követeli, hogy a miniszter vonja vissza azt a javaslatot, vagy legalább erős módosításokkal tegye jobbá Magyarországra nézve.

— Vonja vissza a törvényjavaslatot. Ezt tőrni nem lehet! — hangzik az egész baloldalon.

Polónyi után alig tudott Hegedüs miniszter szóhoz jutni, hogy személyes kérdésben szót kérhesen. Szünet slatt izgatott volt a folyosó. A néppárt kardoskodott amellett, hogy ebből törvény nem lesz egyhamar. Polónyit körülveszik a kormánypártiak és kapacitálni akarják. A zajos jeleneteket a folyosón az elnöki csengő szakítja meg. Ez az ülést újból megnyitotta.

Rakovszky állt fel szólásra, de akkorra Hegedüs még nem volt bent s Molnár János nem mulasztotta el, hogy ne kiáltson Rakovszkynak:

— *Ne beszélj, nincs miniszter! Ugy látszik, már ő is lemondott!*

Rakovszky rövidebb beszéd keretében határozati javaslatot terjeszt be arra nézve, hogy vegyék le napirendről ezt a törvényjavaslatot s erre nézve élénk helyeslés közepette névszerinti szavazást is kér.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter volt az utolsó szónok. ki az ellenzék sűrű közbeszólása között igyekszik a felszólalók állításait megdönteni. Kinosan hatott a kormánypártra az ellenzéki képviselők ama vádja, hogy a minisztert cserben hagyták s egyik sem siet tudásával segítségére. Ma befejezték az első tétel tárgyalását.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök Percsel Dezső, 10 órakor nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv hitlesetése után következik az Adria törvényjavaslat részleteinek tárgyalása.

Meszlényi Pál: Ez a törvényjavaslat itt a házban senkinek sem kell. (Ugy van! Ugy van! balfelől.) Mert hisz erről tesz tanúságot az a körülmény is, hogy jólehet a törvényjavaslat általános megszavaztatásánál

Féltékenység.

Irta: **Richard O'Monory.**

Jacques Lanturelle kétségkívül nem az élvezet miatt töltötte első ízben az év legnagyobb részét sérignyi kastélyában, honnan csak tavasszal ment vissza egyhavi tartózkodásra Párisba. Tavaly csinos özvegyet vett nőül, Primontion bárónét, vagy mint ő és bizalmas barátai hívták: Adriennet. Mint telivér párisi, kinek a gyanakvás vérében van, Jacques büntészeknek tekintette Párist, melynek levegője különösen kedvező a — szarvak fejlesztésére.

Czélja tehát mindenestre megérdevelte, hogy áldozatot hozzon érte. Ez pedig abból állott, hogy özvegy asszonyt vett nőül, a kiről feltételezhette, hogy könnyebben megbarátkozik a vidéki élet csendes, zajtalan boldogságával. Sérignybe költözött tehát fiatal nevével, a régi család kastélyába, hol az ősök szigorú képeinek közelében és Angerstől, a legközelebbi várostól negyven kilométernyire csendes egyformaságban töltötték napjaikat. A fiatal asszony havonta csak egy ízben, rendszeresen szombaton ment be a városba, a háztartás számára bevásárlásokat eszközölni. Köröskörül tiz mérföldnyi távolságban élemedett

váruak laktak beuhonosodott falu kastélyaikban, akik már sem vágyat, sem képességet nem éreztek magukban Almaviva gróf nőcsábító szerepére. Különben a félreeső vidéken nem eshetett meg a legegyszerűbb esemény sem a nélkül, hogy rögtön híre ne futott volna, és szerte ne tárgyalták volna a pletykaleő kis városban.

Ez az abszolút biztonság indította az egykori vig világit, a „Vig czimborák” klubjának örökké jókedvű elnökét, — a kinek szójárása volt, hogy a vidéken mindenki elbutul, elöregszik, arra, — hogy korábbi véleményével ellentétben félreeső vidéki kastélyba vonuljon vissza és ott oly egyhangu nyárspolgárius életet éljen, mint valami nyugalomba helyezett mogorva hivatalnok. Mindjárt hozzá kell tennünk, hogy ez elhatározást nem kellett meánia, mert Adrienne magas karsu, alakjával, firenzei szőke gazdag hajával bájos szép arcával, vakító fogaival és a vidor természetével elfelejtette vele a nagyváros hiu és üres kedvteléseit. A menyecske teljesen meg volt elégedve sorsával. Jacques pedig ha néha sajnálta is, hogy az idény érdekes ünnepélyein, vagy színházi premiérjein nem lehetett jelen, a szavakkal vigasztalta magát: „De legalább nem nővesztek magamnak szarvakat!”

Történt azonban, hogy egy napon, a midőn könyvtárban ülve és kis fapapából jóízűen pöfékelve a kandalló vigan pattogó tűzébe bámult, egy, a kandalló ajtaja előtt fekvő összegyűrt táviratot pillantott meg. Kíváncsian felemelte és e szavakat olvasta le róla:

„Szombaton a szokott szállodában várom Angersben. Számíthat titoktartásomra.
Stephen”

A távirat Párisból jött és Lanturelle asszonynak volt czimezve! Jacques elolvasta és újra elolvasta és hideg veríték futott végig a hátgerinczén. A betűk táncoltak a szemei előtt. Tehát egy Stephen nevű ember jött Párisból, a ki a szokott szállodában fog találkozni nevével! A szokott szállodában. Tehát minden erőfeszítése és áldozata, életmódjának gyökeres megváltoztatása hiábavalónak bizonyult az asszonyi csalfaság előtt! Meg lett volna csalva, — mint a többiek és pedig kétségkívül már régóta. Ki tudja, hogy ez a Stephen nem volt-e régi szeretője, akivel az asszony az esküvő után sem mert szakítani és akivel szombatonként, amidőn bevásárlás ürügye alatt Angersbe megy, rendszerint találkozik. Számíthat titoktartásomra! — Irta a nyomorult nőcsabító.

Urak figyelmébe!

Örömmel jelentem, hogy a posztó- és gyapjuszöveteknek árai visszamentek és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb és legfinomabb minőségű valódi Weisz Adolf Kosuth-uteza, Takagyapjukelméket meglepően olcsón árusítom. Kiváló tisztelttel Weisz Adolf rékpénztár-épít.

A legolcsóbb szabott árak!

majdnem az összes szabadelvű párti képviselők jelen voltak, — mégis csak 130-an szavazták meg. Azt hiszi, ez a legjobban jellemzi a hangulatot a kormánypárton. Ezuttal az Adriánál alkalmazottak sorsáról s azok ellátásáról fog szólni. Az Adria oly mostohán bánik alkalmazottaival, hogy már alig kap kellő személyzetet. Egy időben maga a vállalat állított fel élelmezési raktárakat, de itt oly sok visszaélés történt s az ellátás oly mostoha volt, hogy kénytelen volt ezzel a rendszerrel szakítani. Azután a társaság minden egyes hajón lévő alkalmazottnak 50 kr. élelmezési pótlékot adott.

Rakovszky István: Kész neveltség! 14 százalékos osztalék mellett!

Meszlényi Pál: De ezzel sem ért ezélt, mert a személyzet külföldön ebből kijönni nem tudott. Most újra a társaságon van az élelmezés. A hajóknál szokásos, ha egyik Olaszországi kikötőbe érkeznek, minden hajó fizet bizonyos kalauz pénzt, ennek mentességét az Adria 50,000 forint árán megszerzte! A mi hallatlan könnyelműség. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Éljenezés, helyeslés balfelől.)

Polónyi Géza: Első sorban tisztán szeretné látni e tárgyalás rendszerét. Azt hiszi, — hogy tekintve a tárgy fontosságát, — úgy a ház elnöke, mint maga a ház hozzá fog járulni ahhoz, hogy a törvényjavaslatot ne szakaszonként, de pontonként tárgyalják (Ugy van!)

Csodálja a kormánypártot, hogy e szerződés törvényjavaslata ellen fel nem szólanak, jóllehet ma már, mikor az ellenzéknek csak az a célja van, hogy az alkotmányt, a haza érdekeit megvédje, eltekintve minden pártkérdéstől, az ellenzék egyetért abban, hogy a szerződés káros a hazára. Csodálja a minisztert, kit okossága felmentett ily szerződés megkötésétől, mert ha ily rossz szerződést kötünk az Adriával, mennyire lesz jó az Ausztriával kötött szerződés. Hivatkozással Kossuth Ferenc

beszédére, kimutatja, ha 1907-ben új vámpolitikát akarnánk követni, pl. az önálló vámterületet felállítanók, kereskedelmünk egész más jelleget vesz fel s romba dönt minden előzetes intézkedést. Nem érti, hogy fog aztán a miniszter az önálló vámterületre vonatkozó ígéretének eleget tenni. Ha megkötjük 20 évre az Adria szerződését, úgy 1907-ben esetleg megszakított vámegegyezés teljesen fel fogja forgatni tengeri kereskedelmünk.

Mert, amint 1907-ben az önálló vámterület életbeléptetésével az osztrák triezsi és Lloyd társaság felmondja nekünk a hajózási kedvezményt, kénytelen lesz a magyar állam új szerződést kötni az Adriával. Itt kérde, miért kössük meg előtte 20 évvel, mikor ezt a szerződés lejáratkor is esetleg megkötjük? Áttér az adómentességre. Az Adria bélyegmentes, kötvényadó mentes és kereseti adómentes, a mi Magyarországon az idáig elért legnagyobb állami kedvezmény s még óriási subventióban is részesül. Azt hiszi, ez sehol másutt meg nem történhetik.

Förster Ottó: Kinában sem.

Polónyi Géza: És nem találkozik miniszter, ki ilyen szerződéssel az ország elé merne lépni. Az adómentességet a multa nézve 160,000 forintra becsülték. Nem kell nagy jogászi ész, a milyennel a miniszter ur szükkölködik, hogy kitaláljuk, hogy az tulajdonképen legkevesebb négyszer annyi. Ez az adómentesség az ország legszegényebb elemének filléreiből lesz összeharásolva s nem hiszi, hogy a kormánypárt csak egyik tagja barátja volna ezen adómentességnek. Ez az adómentesség örökös réme, kísértő rossz szelleme lesz a miniszter politikai életének (Ugy van!)

Ne akadályozza semmi a minisztert hogy e szerződést visszavonja, mert hisz alkotmányos voltánál fogva, joga van a megkötést megtagadni. Az Adria szerződését megkötötte volna a miniszter olykép,

hogy igenis ad az állam 1 millió 400,000 forint subventiót, de csak akkor, ha a dividendák a 6 százalékot meg nem haladják s ha meghaladják, így abban felerészben az állam részesül osztalékban. Ez nem szokatlan, mert hisz a Lloyd bankkal is ily értelmű szerződésünk van. Így az Adria idővel 40 százalékos dividendát is fog adni s egész Európa és Amerika kaczaja fog bennünket kísérni, hogy oly társaságot subventionálunk, mely 40 százalékos hasznot huz. (Ugy van! Hallatlan!) Azt hiszi, hogy a szerződés megkötésénél a miniszter rosszakaratulag lett befolyásolva. (Ugy van! Vonja vissza!) Hivatkozik a közgazdasági bizottság jelentésére, az adómentességet a 67. törvénycikkre alapítja, pedig ép ez a törvénycikk ellene szól az adómentességnek. Ez ugyanis kimondja, hogy csak oly társaságot lehet állami kedvezményben részesíteni, melynek vagyona kétharmad részben Magyarországon van. Kérde, az Adria vagyona Magyarországon van-e?

Jobbról: Igen!

Polónyi Géza: Már kérem tudjuk, hogy az Adria 12.000 részvényére optioja van a Wiener Bankvereinek. Így hát törvénytelen az egész szerződés!

A tőke felemelés folytán a Wiener Bankverein optioja folytán 12,500 részvényt kap ma 200 korona névértékkel, 470 korona tényleges értékkel szemben, ehhez hozzájárul 10,000 részvény s joga lesz a 12 000 részvénytől szemben növekvő 5000 részvény elővételére, úgy, hogy 10 év múlva az 50,000 Adria részvény közül 30,000 lesz az osztrák Wiener Bankverein tulajdonában (Hallatlan! Zaj, lármá a baloldalon. Vissza kell vonni a szerződést. Hazaárulás!). A miniszter rá akart e téren czáfolni de itt kudarcot vallott, mert hisz a Wiener Bankverein épp e napokban történt közgyűlésén a bank elnöke beszédében már mint faktumot tárgyalta, hogy a magyar állam az Adria alaptőkéjét

E gondolatok forogtak fejében és megkisebbitve, lealázva látta magát az asszonyi csalfaság által. Kétségbeesetten dühében fontolgatta, vajjon mitévő legyen? A hűtlen asszony szeméi elé dobja a táviratot? Ravasz kifogásaival félrevezetné és többé nem tudna meg semmit. Jobb lesz utána menni, meglesni és tetten érni? Ekkor hiába tagadja bűnét. Gyorsan az erszényébe dugta a táviratot, arra számítva, hogy alkalomadtán metszőgunnyal és kérelhetetlen kegyetlenséggel fogja a hűtlen asszony szeméi elé tartani. Éppen idejében tette zsebébe, mert Adrienne lépett be a szobába. Jacques nyugodtságot erőltetett magára és e szavakkal fordult nejéhez:

— Mikor akar Angersbe menni, — kedvesem?

— Holnap, szombati napon, szokás szerint, — barátom.

— Elkísérem?

— Dehogy, semmi szin alatt, — válaszolt Adrienne élénken. — Nagyon sok bevásárlani valóm van a háztartás számára, aztán a divatárusnál is dolgom lesz. Csak alkalmatlanságot okozna nekem s emellett nagyon unatkozna is.

— Amint akarja. Majd vadászatra megyek Fortemart szomszédhoz.

— Ezt nagyon okosan teszi, édesem.

A hamis asszony minden szava szívébe nyilalt Jacquesnek, de uralkodott magán. Másnap reggel, szombaton Adrienne hintóba ült, hogy Angersbe hajtasson, Lanturelle pedig phaetonjába ugrott, hogy szomszédjához kocsizzék át. Amidőn azonban arra a helyre ért, ahol az út ketté ágazik, gyorsan elfordult és a lion-angersi vonal őrházához hajtattott, hova elég korán érkezett, hogy a vonatba felugorhasson. Félóra múlva Angersben volt. A főtér kioszkja megett helyezkedett el és szemmel tartotta az átellen levő szálloda bejáráját, hova neje rendszeresen szállni szokott. Csakhamar megérkezett Adrienne is. A szálloda előtt leszállott és parancsokat adott ki a kocsiának, aztán gyalogjában végighaladt a köruton és egy mellékutczába térve, igénytelen külsejű szállodába tért be.

Ah, csendes kis tanyát választottak maguknak, — mormogta dühösen Lanturelle, ki nyomon követte. No megálljatok! Gyorsan utána sietett és a folyosóra érve látta, hogy neje melyik ajtón ment be. Lanturelle néhány pillanatig habozott, majd az ajtóhoz lépett és hevesen bekopogtatott. Gondosan fésült, sima arcu ur dugta ki a fejét, de Lanturelle látta, hogy neje lebecsátott hajjal, hanyag magatartással ül egy karosszékben. Dűtől elva-

kultán torkon ragadta a csábitót és a földre teperte. Mindketten a szőnyegen hemperegtek, Lanturelle az idegen torkát fojtogatta.

— Ereszsen el uram! — hörögte ez fuldokolva. — Ereszsen el, Stephen vagyok, a hajművész Párisból!

Adrienne szalvétával a vállán, ijedten rohant a birkózókhoz és kétségbeesetten kiáltozott:

— Barátom, kedvesem, ne bántsa, hiszen a fodrászom!

A fodrász! Jacques eleresztette a fuldoklót és vérben forgó szeméivel körül nézve, különböző alakú, kisebb-nagyobb tégelyeket és fésülő-eszközöket vett észre a tükörasztalon.

Bocsáss meg, kedvesem, — rebegte pironkodva és akadozó hangon az asszony, — hogy Stephen urat havonta ide hívom Párisból. Mem akartam, hogy tudomásodra jusson, hogy hajamat festetem, mióta öszülni kezdek. Ha tudtam volna, hogy hiúsággal ily nagy fájdalmat okozok neked...

A házaspár kissé könyes szemekkel borult egymás nyakába. Stephen ur pedig bosszusan tapogatta a nyakát és szedte össze a tégelyeit.

felemeltette (Botrány! Hallatlan erőszak! Ez a hazafiasság!?) felkiáltások) s egyszerűsített határozatot hoztak arra nézve, hogy igenis, a 12,500 részvényre nézve optióját igénybe veszi. Az országos magyar bank is most esett felszámolás alá, melynek optióját Lederer vette meg, de rögtön el is adta a Wiener Bankvereinnak. Itt is a részvényesek kárára 25,000 forintért adtak el egy jogot, mely 4 milliót ér. Szólv nem tudja, hogy történhetett, de a minisztertől megköveteli, hogy erről tudomása legyen.

A miniszter, ha ösmeri a kereskedelmi törvényt, ugy biztos tudomása van az ezt kizáró rendelkezésről. Ha az Adria optióját örök időkre egy külföldi banknak eladja, egy magyar miniszternek kötelessége akkor az Adriát felszámolás alá tenni s egy új részvénytársaság létesítésére felhívni. Mert nem gondolható magyar ember, a magyar parlamentnek magyar képviselője, ki megszavazná ezt a reánk káros szerződést. (Botrányos eljárás.)

Szabó István: Nem lesz ebből törvény!

Polónyi Géza elhiszi, hogy a miniszter nem jogász, de mint volt zurnalista tudhatná, hogy kereskedelmi törvényünk csak oly feltétellel enged, egy az állammal összeköttetésben lévő társaság szervezetében csak ugy változhat, ha a kereskedelmi miniszter ahhoz hozzájárul. Hát hozzájárult ahhoz a miniszter. (Óriási zaj balról.)

Meszlényi Pál: No kezdődik a komédia!

Polónyi Géza: A most megalkotott szerződésnek eredménye nagyon egyszerű, mert a társaság haszna az adómentesség folytán nem az állampénztárba, hanem a Bankverein pénztárába fog menni.

Nagyon visszás a helyzet az elsőbbségi kötvények tulajdonosai és a többiek között. Mert míg a Wiener Bankverein 12,500 részvényét 200 korona névértéken veszi meg, addig a többiek ma körülbelül 400 korona névértéket fizetnek részvényenkint. Ami pedig nagyon elemi számítás szerint is a magyar érdekek 5 millió frrtal való megkárosítása. Miért nem szerezte meg a magyar állam a prioritás jogát, akkor nem gördítene most az ellenzék akadályokat a subventió és adómentesség ellen, mert hisz akkor ennek közvetett hasznát az állam élvezné, de semmikép sem fog hozzájárulni oly szerződéshez, mely tisztán külföldi bank előnyét, hasznát cizelőzza. (Ugy van.) Mert mennél fontosabb kezd nálunk lenni a tengerészet kérdése, annál inkább kell azon törekedni, hogy minden fillér a hazában maradjon. Legalább azt a kötvény többleti 5 millió forint elsőbbségi jogát szerezze meg magának az állam, hogy legalább a subventió törke kamatja térüljön vissza az államnak. Ezek az ő kifogásai, vegyék fontolóra, mert ellenkezőre megrendül az új rendszerbe vetett ellenzék bizalma, vegyék le a napirendről, nehogy az utókor bennünket tegyen ezért felelőssé. (Óriási zaj, éljenzés, visszavonni! kiáltás, a padokat verik a néppárton és balközépen.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter személyes kérdésben kér szót. Azt

tapasztalta, hogy Polónyi őt teljesen félreértette. (Zaj a baloldalon: Mondjon le! Nincs szükség ilyen miniszterre! Hegedüs nem jut szóhoz, az elnök szünetet rendel el.)

Szünet után *Rakovszky* István szóval fel.

Molnár János: Nincs miniszter.

Rakovszky István: Ha ez a törvényjavaslat semmire sem volna jó, ugy tisztán azért fontos annak részletezése és pontos megvitatása csak azért is szükséges, hogy egy új inkompatibilis törvényt alkossék. Kellene ez azért, hogy sok képviselő érdekeltségét tönkre tegye. Soha még miniszter pártja részéről ennyire elhagyott nem volt, mint a kereskedelmi miniszter. A tárgy oly idegen ebben a parlamentben, hogy minden argumentum kicsiny és akkor, mikor az ellenzék gyöngye argumentumokkal dolgozik, akkor a kormánypárt közgazdasági szakférfiai nem sietnek nagy tapasztalataikat a miniszter érdekében felhasználni. A miniszter nem lehet mindentudó s így befolyás alatt áll, miből őt kivonni a kormánypártnak volna hivatása.

Hazafiatlan ez a törvény, mert első sorban is nem a magyar érdekeket szolgálja. Hazafiatlan, mert akkor, mikor az ország népei a lét kérdése előtt állanak, mikor nyomorral küzd az ország s a munkátlank ezre kenyeret kér, akkor egy ilyen nagy társaságot adómentességben részesítünk. Mert nem való az, hogy a társaság csak 14 % dividendát osztott ki, mert tekintve az előbbi évek vagyoniállását, kitűnik hogy a társaság tulajdonképen 28 %-ot osztott ki. Hogy pedig teljes világosságot lásson a törvényjavaslatban, erre nézve határozati javaslatot nyújt be, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről s erre névszerinti szavazást is kér. A czimet nem fogadja el. (Éljenzés, helyeslés balközépen.)

Hegedüs Sándor miniszter: Szereti, ha az ellenzék minél mélyebben megy bele a vitába, hogy ez által a tárgy a maga tárgyilagosságában meg legyen vitatva. Reflektálni kíván a felszólalókra. Pichler kérdést intéz hozzá, miért nem kötelezte az Adriát keleti utvonalakra? Erre megjegyzi, hogy ezeket az utvonalakokat a magyar állammal szerződésben lévő Lloyd és Trieszti társaságok teszik me. E tekintetben tehát nem a miniszter tudatlansága, mint inkább utirány megosztása volt irányadó. A munka megosztás a keletre nézve, biztosítva van. Subventiót a Lloydnak nem ad, de tisztán a magyar áru arányában megtéríti a társaságnak a suezi csatorna-illeték. Ezt pedig subventiónak senki sem nevezheti.

Ezután *Rakovszky* indítványa felett névszerinti szavazás volt, melynek eredménye, hogy a nagy többség az indítvány ellen szavazott.

A szavazat kihirdetésekor *Polónyi* kifogásolta az eredményt.

Perczel: Nem tűnök ellentmondást. Nagy zaj keletkezett. *Rakovszky* és *Kubinyi Árpád* heves vitába kezdenek és összeszó-lalkoztak.

Végül elfogadták az első tételt.

POLITIKAI HIREK.

Lits Gyula főispán beiktatása. Hont vármegye, Selmeczbánya és Bélabánya városok új főispánjának, Lits Gyulának beiktatása május 2-án lesz Ipolyvágyon. Az ünnepség már előző este kezdődik.

A haditengerészet költségei. A felhivatalos Fremdenblatt jelenti: Az 1902. évi haditengerészeti költségvetés körülbelül 50 millió koronát fog tenni, mert a kormány, ugy, mint eddig, csak apró követelésekkel fog előállani és nem fog rendkívüli hitelt kérni. A kelet-ázsiai költségeket, amelyeket tengerészalkörökben 4-5 millióra becsülnék, az 1901. évi költségvetésbe fogják beállítani póthitel alakjában.

A király halálos ítélete.

Tragédia a konakban.

A reggeli lapok egy hirt közölnek röviden, amely most Belgrádban nagy szenzáció számba megy. Arról szól a hír, hogy *Blaznovác Voiszlav* kapitányt, a király újjászervezett testőr lovasszájad parancsnokává nevezte ki. Az a *Blaznovác Voiszlav* fia *Blaznovác Miliavnak*, a ki annak idejében, *Milánt*, uralkodásának elején megakaria mérgezni. A különös ki-nevezés alkalmából érdekes lesz fölujtani azt az idegizgató tragédiát, amely annak idejében a konakban lefolyt s a mely rémdrámának elsőrangú jelenete volna.

Blaznovác Miliav halálosan gyűlölte *Milánt*. Felesége azonban hive volt *Milánnak* és titokban elhatározta, hogy férjének minden tervét, a mely esetleg *Milán* élete ellen tör, megfogja hiúsítani, bármily áron is.

Egy este hivatalos volt *Blaznovác Miliav* a konakba. *Blaznovác*, a ki nem tudta, hogy felesége *Milánnak* nagy hive, elvitte a konakba a feleségét is.

A vacsora vidám hangulatban folyt le. Senki sem gondolt semmi rosszra. Csak *Blaznovác Miliav* voltak sötét és iszonyu tervei, a melyeket nagy körültekintéssel akart végrehajtani. *Milánnak* különösen jó kedve volt és ötleteivel gyakran erősen megkacagattatta a társaságot.

*Blaznovác*zné, amikor a fekete kávévét behozták, észrevette, hogy férje egy üvegecskéből valami folyadékot önt nagy titokban *Milán* király kávéjába. Az alkalom nagyon kedvezett a mérgekeverőnek. Senki sem látta, csak a felesége.

Milán rosszat nem sejtve nyult a kávécsészéhez. *Blaznovác*zné ekkor oda-sugta a királynak:

— Felség! Ne idd meg a kávédat!

Milán előtt rögtön világossá vált az egész. Tisztában volt a tervvel. A kávécsészéjét kicserélte a *Blaznovác* csészéjével és megitta a kávéét. *Blaznovác* elsápadt, mert látta, hogy el van árulva.

Kis idő múlva odafordult *Blaznovác*hoz a király:

— Miért nem iszod meg a kávédat *Blaznovác*?

- Nem ihatnám.
- Idd meg az én kedvemért!
- Nem iszom.

Erre tovább tréfáltak a társaság tagjai. Egyszerre fülébe sugta Blaznovácznak a király:

— Blaznovác Miliov! Ha most megiszod a kávédat, holnap reggel kilencz órákor katonai pompával eltemették. De ha meg nem iszod, holnap reggel nyolcz órákor fölakasztattak.

Blaznovác ránézett a királyra. Azután fölkapta a csészét, fölhajtotta és tíz perc múlva halva terült el a padlón.

Ez volt Blaznovác Miliov tragédiája. *Fia most parancsnoka lett a saerő király testőr lovas-századának.*

VIDÉK.

Dobó-szobor Egerben. Nagyarányu mozgalom indult meg Egerben, hogy a város hős védőjének, Dobó Istvánnak szobrot emeljenek. A város 2000 koronával járult a szobor költségeihez. Az országos gyűjtés megejtésére nagy bizottságot alakítottak.

Az április 11-iki ünnep eltörlése. Viharos közgyűlés volt tegnap — mint nekünk írják — Szeged városának. A vihart egyetlen indítvány támasztotta. Kószó István dr. indítványa volt ez és így szült: kérje fel a törvényhatóság táviratilag a képviselőházat a végből, hogy a 48-as események ünneplésére a hivatalosan beiktatott április 11-ike helyett márczius 15-ikét iktassa törvénybe. A felolvasott indítványra a közgyűlés egyhangulag kimondotta a sürgősséget. A tanács viszont időszertülnének mondván az indítványt, napirendre térést javasol. Beszélt azután első sorban is az indítványozó, aki nagy éljenzés közepette szállt sikra indítványa mellett. A következő szónok Balassa Ármin dr. volt, majd Kókay István dr. egyezséget próbált, kijelentvén, hogy egyik indítványhoz sem járul teljesen, de kijelenti, hogy az április 11-iki törvény egy szecessió furcsaság. Nem ünnep, csak kibuvó, üres dátum. A mind hevesebbé váló és viharos vitának Kállay főispán azzal vetett véget, hogy a közgyűlést holnapra halasztotta. Ha az indítványt elfogadják, fölkerik hozzájárulásra a többi törvényhatóságot is s így az érdekes kérdésben Nagyvárad közgyűlése is dönteni fog.

A vonat elé dobta magát. — Aradról jelentik: Schinkó Viktor fiatal győri kazánkovács Aradra jött munkát keresni, de nem kapott. Elkéseredésében a sínekre feküdt, ahol a vonat elgázolta. — Holtan találták meg. Hosszu levelet találtak nála, amelyben szocialista eszméket ír le, élesen megtámadja a munkaadókat, akik a német munkásokat dédelgetik. — Több szerelmes vers volt zsebeiben.

SZÍNHÁZ.

Mükedvelő előadás. A Vöröskereszt Egyesület elnöksége a nagyközönségnek tudomására hozza, hogy helyi mükedvelő erők közreműködésével folyó hó 25-én és 26-án este a városi

színházban a vöröskereszt egyesület debreczeni fiókja pénztárának gyarapítására rendszeres színházi árak mellett mükedvelői előadást rendez. Az előadásra vonatkozó jegyek az egyesület pénztárnoka Zádor Lajos urnál jegyezhetők elő. Az előadás részletes műsora pár nap múlva a helyi lapokban közölve lesz. — *Az elnökség.*

Vívóverseny a színházban. Ma délután rendszeres helyárok mellett amatőrök és mesterek országos vívóversenye lesz a színházban. — A vívóverseny délután fél háromkor kezdődik és négy részből áll: 1. Amatőrök vívtörvívása. 2. Amatőrök kardvívása. 3. Mesterek vívtörvívása. 4. Mesterek kardvívása. Szünetek alatt a színházi zenekar játszik.

ÚJ DONSÁGOK.

*** Végh Gyula hivatalában.** Végh Gyula h. főkapitány a büntügyi osztály vezetője, mint értesülünk, betegségéből már annyira felgyógyult, hogy hétfőn ismét elfoglalhatja hivatalát. — Örömmel látjuk a derék hivatalfőnököt a büntügyi osztály élén, melyet annyi buzgalommal és eredménnyel vezet.

*** A debreczeni löverseny** rendkívül sikerültnek ígérkezik. Az érdeklődés még soha, egyetlen verseny iránt sem volt ilyen nagy, mint amilyen a mostani iránt. Tegnapelőtt záródtak a nevezések s összesen hatvanhét nevezés történt. Sokkal több, mint amilyen az eddig legsikerültebb versenyeken volt.

*** A Tornaegylet labdarugó csapatja.** A debreczeni Tornaegylet labdarugó csapatja a husvétii szünet után újra megkezdte a játékot a nagyerdei játszótéren. Habár a csapat még nem teljes számu. a játék vigan folyik. Pontos időbeosztást, míg a csapat hiányos, nem lehet csinálni, addig a játékosok esetről-esetre határozzák meg a legközelebbi játék napját. A részvétel az egyesület tagjainak ingyenes, nem tagok 2 koronát fizetnek, amíg a választmány véglegesen határoz ez irányban. Kedvező időjárás esetén a játék minden nap 6 órákor kezdődik. Jelentkezéseket Tóth Mihály együleti művezető és Horvay Róbert titkár fogad el.

*** Debreczen a vakoknak.** A vakokat gyámolító országos egyesület Budapesten székelő igazgatósága megkereste a polgármesteri hivatalt, hogy f. hó 19., 20. és 21-déken megejtendő perselybontáshoz rendeljen ki hatósági közeget, a ki a központi kiküldöttnek a felbontásnál segédkezvén, egyszersmind ellenőrzést is gyakoroljon. A központból Halász Dávid kiküldött tegnap érkezett városunkba és a polgármesterhelyettesnél jelentkezett, a ki Baláss Antal városi irnokot rendelte mellé hatósági közeget. Már tegnap együtt megkezdették a perselyek felbontását és tartalmuknak számbavételét. Debreczenben 290 - 280 körüli perselyben gyűjtönek a világ legszerencsétlenebb szegényei — a világtalankok részére

s igen szép kis összegecske szokott e nemes célra begyűlni. Reméljük, hogy most is csinos summaival fogunk beszámolhatni, ha majd az eredményt velünk közlik.

*** A betörő bünei.** Hudák Józsefet, aki a Csapó-utczai betörést elkövette, tegnap átkisérték az ügyészséghez. Hudák ungvári születésű, ahonnan két betörés elkövetése után megszökött. Utjában H.-Böszörményt is szerencsétlente „becses“ látogatásával, hol a telekkönyvvezető lakásáról betörés útján kétszázhetven korona értékű ruhaneműt lopott. A tett elkövetése után jött Debreczenbe, itt azt a jó időre elfogják vonni gonosz mesterségének gyakorlásától.

*** Letört bimbó.** Polgár Polgári Bálintot és neje Kálmán Juliánát súlyos vesztéség érte kis fiuk: Bálintkának tegnap reggel életének 9-ik havában hosszas szenvedés után történt elhunytával. A kis halottat folyó hó 20-án délután három órákor temetik a Nap-utca 6-ik számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint és rövid ima után a Kossuth-utczai temetőben helyezik örök nyugalomra.

*** Pontosan. Asszonyság:** Ennek a gyermeknek féljegyét kérek.

Kalauz: Nagy gyerek ez. Megvan már tíz éves. Mikor született?

Asszonyság: Igaz, hogy ma van a tizedik születésnapja, de délután született, most pedig délelőt van.

*** Megtalált tolvaj.** Kiss Gergely napaszámos nem sokáig élvezte a lopott árukért kapott pénzt, mert tegnap elfogta a rendőrség. Pár nappal ezelőtt, mint azt már megirtuk, meglopta jöltevőjét, Karsa Mihály favágót. Az esetről értesült rendőrség tegnap Kiss Gergelyt a kórházban feltalálta. Tettét bevallotta és felgyógyulása után a büntetés elől sem szabadul.

*** A debreczeni Kossuth szobor.** Bihari László debreczeni lakos végrendeletében ötven koronát hagyott a debreczeni Kossuth szoborra. Ezen összeget Balogh Géza kir. közjegyző tegnap juttatta el Komlóssy Arthur főjegyzőhöz, mint a szoborbizottság elnökéhez.

*** Vasutasok mulatsága.** A debreczeni m. á. v. altisztek nehéz és fáradságos szolgálatot teljesítenek, éber figyelemmel őrködnek, úgy a vasut vagyona, mint az utazó közönség élete felett s ezekért állásuk, esetleg szabadságukkal felelősek. Nagy szorgalmat és odaadást igénylő szolgálatok után kevés szabad idejüket nem tudták egymás társaságában szolid helyeken eltölteni, e célból al kitották a debreczeni m. á. v. altisztikört, melynek célja az altiszteket egymáshoz közelebb hozni és a társadalommal megismertetni. Ez okból gyűlt össze f. hó 14-én vasárnap délután a kör választmánya, mely gyűlés tárgya a nyár folyamán rendezendő táncvígalmom volt. A farsang ideje alatt a kör vezetősége el volt foglalta a kör megalakításával és a körhelyiség (Corsó-palota, földszint 7. sz.) berendezésével, e miatt téli táncvígalmat nem rendezhetett. A gyűlés a vigalmi bizottság

Blattner Béla

(Alapított 1801. évben) a legrégibb

épület-üvegezési vállalat,

üveg- és porcellánkereskedés

Debreczen, Főter, a főtőzsde mellett,

indítványát fogadta el, mely szerint a nyári táncvigalmat f. évi június hó 1-én tartják meg a nagyerdei Dobos pavillonban és megbizta a vigalmi bizottságot a táncvigalom rendezésével. A vigalmi bizottság tagjai, a kiket a kör fiatal táncz és mulatság kedvelő tagjai közül választottak, a legszelebb körü intézkedéseket megteszik, hogy ez a táncvigalom is hasonló legyen az eddig rendezett vasuti mulatságokhoz, a amelyeken mindig a legjobban és legkedélyesebben mulathatott a közönség.

* **A braganzai herceg veszélyben.** Csaknem végzetessé váló baleset történt tegnap d. e. a főtéren, közel a nagytemplomhoz. A Braganzai herceg ugyanis automobiljával éppen akkor ért a kisvasut siopárjánhoz, mikor a vonat közeledett. A főherceg hirtelen fordított a kormány csavarán, — hogy egy vargabetével kikerülje az összeütközést. Az automobil meg is fordult, de úgy, hogy teljes erejéből neki vágódott a fasornak, a minek következtében az első tengely eltört. A herceg még idejében, az ütközés előtt kiugrott az automobilból és egy bérkocsira ülve távozott a kíváncsiak nagy tömege elől. Az összerongálódott automobil pedig egyik helybéli műszerész üzletéhez vonszolták.

* **Fiatal bűnös.** Polacsek Lajos csavargó, akit fiatal kora dacára már számtalanszor büntettek meg kisebb nagyobb lopásért, most újra a rendőrség kezébe került. Egy selyem kendő forog szóban, s ennek az eltolvajlásával gyanúsítják. Polacsek tagadja a lopást, de aligha fog kimenekülni mert a tanuk szemébe fogják mondani az igazságot; s így vagy akarja vagy sem újra ülni fog.

* **Eltűnt gyermek.** A nagyváradi rendőrség megkeresésére a bűnügyi osztály elrendelte Bálint Mihály 15—16 éves gyermek körözését, ki szülei tudta és beleegyezés nélkül távozott lakásáról s azóta nem tért vissza. Bálint Mihály vézna termetű, fekete szemű és gesztenye szemöldökű, egyik lábán horzsolás látható.

* **A jótévő temetése.** Földesen ritka megható temetés volt tegnap délután. Kállay László nagybirtokost, a kis község áldott emlékü jótévőjét kísérték örök pihenése helyére. Kállay, mint azt mi is említettük 300.000 forintnyi vagyonának kilencz tized részét Földes községnek, egy tizedét pedig az odavaló ev. ref. egyháznak hagyományozta. Az életében rideg, elzárkózott embert valósággal zsuogorinak tartották s im a testamentumból áradt szét az ő szívének nagy melege. Kállay László Nagyváradon halt meg s a kegyelet temetkezési intézet innen szállította a koporsót Földesre, hol az község gyászoló lakossága fogadta. A koporsót előbb az ev. ref. templomba vitték, hol a község lelkésze mondott fölötte mélyen megható imát, majd az egész környék népe a temetőbe kísérté a halottat, hol a püspökladányi lelkész mondott gyönyörű beszédet a sirnál, mire a debreczeni kántus énekelt megható gyászdalokat. Mindenkit szíve mélyéig meghatott a földesi

telkes gazdák kegyeletének megnyilatkozása. *A derék magyarok, kétszázan vállravitett kápával haladtak a koporsó után s mind-egyikük vetett kapa földet a sirra, mely jótévőjük földi porátorát takarta el.*

* **Városatyák felelőssége a közpénzek elhelyezéséért.** A közpénzek elhelyezése dolgában nevezetes rendeletet adott ki a belügyminiszter. A városi közpénzek elhelyezését tudvalevőleg a törvényhatósági bizottság határozza el, névszerinti szavazás után. A határozatot aztán a belügyminiszterhez terjesztik fel, akit a felfelügyelet joga megilletvén, azt a jóváhagyási záradékkal ellátja. Most a miniszter a törvényhatóságokhoz intézett körrendeletében kijelenti, hogy felügyeleti jogáról e tekintetben lemond s ezentul az ilyen határozatokat jóváhagyás végett a hatóságok hozzá ne terjeszszék fel. Így tehát a városi közpénzek elhelyezése dolgában egyedül azokat a városatyákat fogja terhelni a felelősség, akik az elhelyezést névszerint megszavazzák.

* **A szélvihar rombolása.** Két nap óta erős északi szél dühöng városunk felett. Kiszámíthatatlan az a kár, melyet a gyümölcskertekben tett, le zaggatván a most virágzó fák virágait. Legkivált a barack és szilva termést tette tönkre. De sok kárt tett a házakban is, tetőket és kéményeket sodorva le. A kistemplom kupoláján lévő bádoggal tetőzetet is felszakította s több méter nagyságu nyílást ütött rajta. — Jó lenne a felszakított bádoggal helyreállításáról idejében gondoskodni.

* **Az erdélyi házi-ipari cikkek kiállítását növekedő számmal látogatja közönségünk.** Csak természetes, hogy a látogatók között a szép nem van legerősebben képviselve. A vásárlások is megindultak. Ez ideig, két nap alatt, a bemutatott tárgyaknak csaknem egy negyedrészét elkelt; bár még eddig tulnyomólag kisebb értékű darabok találtak vevőre. A látható minták után hozzávetőlegesen harmadfélszáz korona értékű megrendelést is tettek. A kiállítás mennek teljessége érdekében a vevők szívesen bele abba, hogy a megvett cikkek a jövő hét közepére tervezett bezárásig a csarnokban hagyják. Ezekben az esetekben a rendezőség intézkedése szerint a vételár csakis az átvétel alkalmával fizetendő.

* **Ellentét.** Nem furcsa az, hogy sok orvos éhen hal betegek híján? — Az ám, és sok keteg, ha orvos nem volna, életben maradna.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok jó barátok és ismerősök, kik felejtethetetlen nóm temetése alkalmával méretetlen fájdalommat részvétőkkel enyhíteni voltak szívesek, fogadják ez uton is szívélyes köszönetemet. Debreczen, 1901. április hó 18-án, Kállós Ármán.

* **Egy pohár sör 8 kr.** Most, mikor a sörárak emelkedésétől féltünk, bizonyára örömet fog kelteni a sörkedvelők között, hogy a Dréher sörsarnokban poharanként 8 kr-ért szolgálják ki a Dréher-féle márciusi sört a pompás villásreggeli és vacsora mellé.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A megcsalt malacz.

Jogáskörökben, mint megtörtént dolgot beszélük a következő mulatságos esetet: Egy járásbíró előtt egy parasztleány állt törvényt, ki malaczt lopott.

— Hogy loptad azt a malaczt? — kérdezi a bíró a vádlottól. — Talán zsákban vitted el, mi?

— Instálom alásan, úgy történt, hogy vittem magammal egy garabolyban kukoriczát s azzal csalogattam a malaczt egész hazáig.

A bíró kihirdette az ítéletet. Nem lopásnak, hanem csalásnak minősítette az esetet, mert a vádlott a malaczt ravasz fondorlattal tévedésbe ejtette.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő héten a következő bűnügyekben tartanak tárgyalásokat: Április hó 22-én, hétfőn: Dolhai Pál ellen királysértés vétségéért, Végh Sándor ellen lopás büntetéseért, Tóth Péter ellen magán okirat hamisításért. Április hó 23-án, kedden: Welkovits Mór ellen csalárd bukásért. Április hó 24-én, szerdán: Osztolykán (Gabris) Mihály ellen rágalmazás vétségéért, Kálmán Péter és társa ellen súlyos testi sértés büntetése miatt, Szatai József ellen súlyos testi sértés büntetése miatt. Április hó 25-én, esütörtökön: Hentes László s társa ellen súlyos testi sértés büntetéseért, Szabó Imre s társa ellen hamis vád vétségéért, Harangi Imre ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt. Április hó 26-án, pénteken: özv. Nagy Bálintné s társa ellen lopás büntetéseért, Tóth Péter ellen okirat hamisításért. Ugyanaz nap még ítélet hirdetések lesznek.

§ Mezőőr mint Tell Vilmos.

A debreczeni törvényszék III. számú tanácstermében dr. Oláh Miklós vezetése mellett tegnap tárgyalta a törvényszék Áron Sándor szoboszlói mezőőr bűnügyét. Áron Sándor gondatlanságból okozott súlyos testi sértéssel volt vádolva a miatt, mert Tóth Kálmánnak a balszemét kilőtte. Az ügy előzménye az, hogy Áron Sándor múlt év május 26-án, több ismerős jelenlétében dicsekedett, hogy ő rendkívül jó lövő és 100 lépésnyiről eltalál bármily tárgyat. Tóth Kálmán válla között arra, hogy a kalapját egy botra feltűzi és a feje felett célpontnak felnyújtja. Áron Sándor ki-mérte a távolságot, és hosszasan célba veite a kitűzött kalapot. Sem a virtuskodó mezőőr, sem pedig a jelenlevő ismerősök nem gondoltak azzal, hogy annak célzott tévesztés esetén komoly következményei lehetnek. Áron Sándor elsütötte a puskát és a sörét Tóth Kálmán balszemét találta, úgy hogy a szemét a Klinikán el kellett távolítani és most üvegszemet visel. A vádhatóságot dr. Horvát kir. ügyész képviselte, ki súlyos büntetést kért a nagyfokú gondatlanság miatt. A törvényszék vádlott beismerése alapján Áron Sándort 3 heti

ÓRIÁSI SERTÉS

a mit még sohasem láttunk, a világ csodája, melynek hossza 3 m, magassága 1 m és 30 cm., sulya 456 kgrm. Származik Angolországból, 2 és fél éves. Látható naponta a nagy piacz-téren reggel 8 órától este 8 óráig. Belépti díj: személyenként 20 fillér, katonák és gyermekek 10 fillér. A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kérve. Hazafias tisztelettel, a tulajdonos.

fogházra ítélte és Tóth Kálmán részére 230 korona kártérítés megfizetésére kötelezte. Az ítélet jogerős.

Felmentett kereskedők.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Tegnap folytatta a törvényszék Vas (Weinberger) Hermann és Kovács Emil csalárd bukással vádolt debreczeni kereskedők bűnügyének tárgyalását.

Kubai Alajos és Szatmári könyvszakértőket hallgatták ki, véleményük szerint a könyveket korrektül vezették, csupán az utolsó évben nem készítettek mérleget. Ezzel szemben vádlottak azt adták elő, hogy nyers mérleget külön íveken akkor is készítettek és azok a jegyzetek között bizonyosan megvannak. A szakértők kikérdezése hesszu időt vett igénybe, úgy, hogy a bizonyító eljárás csak délután nyert befejezést.

Azután Dr. Bálint kir. ügyész emelkedett szólásra és terheltek irányában védbeszédnek nevezhető vádbeszédet mondott. Felsorolta az indokokat, melyek arra mutatnak, hogy terhelteket csalárd bukás büntetének vádjá nem terheli és a vádat ezen irányban elejtette. Csupán amiatt tartott fenn vádat, mert egy évben mérleget nem készítettek. Weinberger védője: Dr. Bakonyi Samu és Kovács Emil védője: Dr. Kardos Samu felmentő ítéletet kértek. Mindkét védő köszönetet mondott Dr. Bálint ügyésznek igazságos magatartásáért, hogy meggyőződve a vádlottak ártatlanságáról, a súlyos vádat visszavonta.

A törvényszék este nyolcz órakor hirdette ki az ítéletet, mely szerint terhelteket a csalárd bukás büntetének vádjá alól felmentette, csupán szabálytalanságért negyven-negyven korona pénzbírságra ítélte.

TÁVIRATOK.

Az ev. ref. konvent.

Budapest, április 19. Az ev. ref. konventen az erdélyi püspöki czimnél elfogadták Szilágyi Dezső indítványát. — A kultuszminiszteri leiratot semmi tekintetben sem tartják kielégítőnek, de a bizottsági javaslatban foglaltak alapján is javasolják, hogy a konvent ezen alkalommal semminemű lépést ne tegyen s a miniszteri leiratot ezuttal vegye tudomásul.

A kik önként lesznek tüdővévősek.

Budapest, április 19. Érdekes per kerül tárgyalás alá a napokban az elberfeldi törvényszék előtt. A perben a főszerepet egy Baumann nevű elberfeldi gyógyszerész játsza, aki több fiatal embernek, kik a katonáskodástól szerettek volna megszabadulni, jó pénzért tuberkulózis-pilulákat adott el, melyek élvezete után az illetők tüdővévősek lettek. A vizsgálat folyamán két fiatal ember bevallotta, hogy ők két-két ezer márkát adtak Baumannnak ezekért a pilulákért,

másik két vádlott pedig beismerte, hogy ők szintén érintkeztek a gyógyszerészszel, hogy őket tüdővévőssé tegye, Baumann tagadásban van. A bíróság 227 tanu és szakértő kihallgatását rendelte el. Ugy látszik, hogy Németországban, ahol a katonaságnál tudvalevőleg igen szigorú fegyelem uralkodik, sokan inkább a tüdővévőt és a biztos halált választják, semhogy katonáskodniok kelljen.

A pápa és Banda Marczy.

Budapest, április 19. Banda Marczy híres cigányprimás nagybeteg és most a pápa áldását kérte. A pápa teljesítette a Banda Marczy kérését.

Japán—angol szövetség.

London, április 19. A rendesen jól értesült „Birmingham Post“ jelenti, hogy Anglia és Japán között titkos tárgyalások folynak formális szövetség megkötése tárgyában. Ez a szövetség főképp Oroszország terjeszkedő politikája ellen irányulna.

A búrok győzelme.

London, április 19. Kitschener jelenti Pretóriából, hogy a kilencedik dzsidás ezred egy nagy csapatát a búrok törbe csalták és elfogták.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilire . . .	7.59
„ májusra . . .	7.61
„ októberre . . .	7.66
Rozs áprilire . . .	7.75
„ októberre . . .	6.65
Zab áprilire . . .	6.72
„ októberre . . .	5.56
Tengeri májusra . . .	5.26
„ júliusra . . .	5.35

Amerika háromnegyed czenttel magasabb, Berlin kétnegyed márkával magasabb.

VEGYES.

A legnagyobb berlini ház. A hetvenes évek elején építették Berlinben az Ackerstrassen a 132. számú házat. Ennek az épületnek, amelyben háromezren laknak, hat udvara van. Tehát egy kis város is lehetne. Sok műhely van benne és mindenféle foglalkozás talál itt képviselőre: a pék, cukrász, asztalos, lakatos stb. Van külön fürdőintézet és egy vallásos szektának imaháza.

Féltékenységből. Fogarásról megdöbbentő gyilkosság hírének jelentik. Egy intelligens uri ember féltékenységből gyötörve, megölte képzelte vetélytársát. Boer Klement, a bukaresti Generali-bank könyvelője, a vajda-reccai oláh pópa fia bovonult Fogarásra fegyvergyakorlatra, mint tüzerhadapród-örmmester. A fiatal embert Metian Paulina özvegy szolgabiróné meghívta vacsorára. Vacsora közben a gyanutlanul üldögélő pár egyszer csak zajt hall az előszoba felől s a másik perczben berohan betleni Taffán János, a nagyszobeni Albina bank könyvelője, aki szerelmes volt az asszonyba, töltött Mannlicher-fegyverrel a kezében s kétszer egymásután reá lött Boerra. A szerencsétlen ifjut mind a két lövés a nyakán találta. A gyilkos elmenekült,

de a rendőrök az országuton elfogták. — Boer Klement a fogarasi kórházban halállal vívódik.

Gyilkosság táncozal. Nagybecskerekéről felháborítóan bestiális gyilkosság hírének írja levelezőnk. A terontálmegyei Dobricza községben Goriciu Illés már évek óta vadházasságban élt Paul Milkával. Az asszony azonban reáunt az emberre és egy másik legénynyel kezdett viszonyt. Tegnap aztán a rossz asszony és új szeretője megtámadták Goriciut, előbb alaposan elverték, majd pedig megkötözték és lefektették, mire az asszony reá állott a megkötözött ember gyomrára és addig tánczolt rajta, míg a boldogtalan ember kiszenevedett. Mind a két bűnöst letartóztatták.

Elevenen a koporsóban.

Baiano olasz városkából borzalmas eset híre érkezik. Castaldo Giuseppe állomásfőnök hivatalos működése közben hirtelen összeesett és élettelenül terült el a földön. A holttestet koporsóba tették és a temető halottas házában ravatalra helyezték.

Az éj folyamán a temetőőr, a kinek házikója a halottasház szomszédságában van, elfojtott nyöszörgést hallott. Alig tért azonban vissza szobájába, a halottasházból iszonyu dörömbölés, majd tompa zuhanás hallatszott. A temetőőr rémülten rohant a városba, a honnan nemsokára a rendőrség és az egyház képviselői kérkeztek.

A halottasházban a koporsót a földön fölborulva találták. Gyorsan fölszakították földelét Castaldo eltorzult vonásokkal, kimeredt szemekkel holtan fekvő benne. A szerencsétlen tetszhalott volt. A koporsóban aztán magához tért és kétségbeesett menekülési kísérletei közben fölborította a koporsót. A tragikus ügyben a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

Holttest a nádasban.

— Saját tudósítónktól. —

Szomorú leletre bukkant tegnapelőtt egy uri társaság a csurgói réten, hol vadkacsára tartottak vadászatot. A társaság néhány tagja ugyanis csónakba ült s azzal hajtott a nádas között. Amint így haladtak, egyszerre csak egy emberi holttestet pillantottak meg, melynek nyakára és lábaira kötél volt erősítve s ezzel volt lekötve a nádasba. A társaságban Keler Sándor járásbíró is jelen volt. Azonnal intézkedett a holttest kiemelése iránt s az előljárásság útján megállapították, hogy az illető Dimits Nistola csurgói lakos, a község egyik legvagyonosabb polgára, aki még a télen nyomtalanul eltűnt hazulról s azóta nem is tért többet vissza.

A csendőrség annak idején nyomozta, de eredménytelenül; most tehát felvették a nyomok fonalát és a következő eredményre jutottak: Dimits mér egy év óta özvegyember volt s mint ilyen, gyakran ellátogatott egy Szimits Angela nevű özvegy asszonyhoz, akinek már két suhanokorban lévő fia volt. A két fiu nem jó szemmel nézte, hogy anyjuk viszonyt folytat Dimits-sel, azt akarták ugyanis, hogy Dimits vegye nőül az anyjukat, amit azonban Dimits huzott-halasztott. A farsangban történt, hogy Dimits egy este ittas állapotban felkereste Szimits Angelát s ekkor közte és a két fiu között verekedésre került a dolog. Dimits ekkor kizavarta a két fiut a házból, de később, mikor ittas állapotban elaludt, a két fiu megrohanta s ott az anyjuk szeme láttára agyonverte, holttestét pedig éjnek idején kivitték a nádasba és ott leköttették.

Szimits Angela a vizsgálat során tagadta, hogy a kérdéses időben Dimits nála lett volna, mert a két gyermekét, mint később bevallotta, nem akarta a bitófára juttatni s talán nem is derült volna ki a dolog, ha a holttestet most föl nem találják. Szimits Angelát a két fiával együtt a csendőrség elfogta.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Milyen boldogság is volt az, mikor hosszú ut után végre a várva-várt helyre érkeztek. Természetesen azon igyekeztek, hogy mielőbb beérjenek a kis városba.

Egyetlen rozoga kocsi volt az állomáson. Mind a négyen arra ültek fel és behajtottak a hányász lakása elé.

Hogy elfogódott a szíve a szép asszonynak s jó urának, mikor Hadák megállította a kocsit s azt mondta:

— Itt vagyunk!

Végre! Oh milyen édes boldogság a jó szülőknek. Ujra látni, újra ölelni fogják szemüfényét, drága gyermeküket, a kis Edithet, akit immár egy hosszú hónap óta nem láttak.

— Merre menjünk, kérdezte Dérczi, mikor a kocsist kifizette.

— Erre, erre! Csak egyenesen. Itt laknak, itt találjuk őket az első lakásban.

Többet nem kellett mondani a jó anyának. Elég volt ez neki, hogy további utbaigazításra ne várjon, hanem boldogan siessen előre, hogy elsőnek ölelje keblére drága gyermekét.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szombaton „A” bérletben:

A VICZEADMIRÁLIS.

Operette 3 felvonásban.

Vilneuve Henri, herceg	—	Karacs I.
Don Miguel de San Ildefonso	—	Szabados S.
Brigeboule, hajós kapitány	—	Sarkadi A.
Don Felipe de Covalos	—	Tanay Fr.
Lerma, kormányos	—	Országh B.
Puntó, matróz	—	Éroskövy K.
Don Mirabolante	—	Nagy Gyula.
Seraphine leányai	—	Bárdos I.
Sybilline	—	Komlóssy E.
Donna Quandida de Quasada	—	Szigeti L.
Deodató fiai	—	Sziklai M.
Narocissó	—	ifj. Szathmáry.
Gilda, árva leány	—	Hódossy J.

Holnap, vasárnap két előadás;
délután 3 órakor félhelyárakkal:

Czigánybáró.

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, „B” bérletben:

Az ördög mátkája.

Népszínmű 3 felvonásban.

Azonnal bérbe adandó

a Nyíren 519 cat. hold birtok,

40 hold dohányültetéssel, 20 hold termő fajszőlő, — nagy gyümölcsös, uri lakás és park, 200 kis hold remek őszi vetéssel s az összes tavaszi veteményekkel, fél évi bér előre fizetendő. Évi bér 6000 frt. Bővebb felvilágosítást nyerni: Battyányi-u. 13. sz. a., földszint.

NYILTÉR. Értesítés.

Felejthetetlen férjem elhunytával tudatom a tisztelt közönséggel, hogy az üzletet továbbra is fentartom és annak vezetésével fivéremet biztam meg, ki is e szakmában több évi működésével bő tapasztalatot szerzett.

Kérem a tisztelt közönség bizalmát az én részemre továbbra is, vagyok tisztelettel

özv. BLATTNER BÉLÁNÉ,
órász. Kossuth-utca.

Fényképészeti cikkek

ÉLJÉ
fényképezés. Piac-utca 81. szám.

gyári raktára.

MEGHIVÁS.

A debreczeni kerületi betegsegélyező-pénztár
f. év ápril hó 28-án d. e. 10 órakor
Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek
tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése s a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése s a felmentvény iránti határozat.
3. A felügyelő bizottság — és
4. A választott bíróság megválasztása.

Debreczen, 1901. április 18.

Az igazgatóság.

Netaláni indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél írásban nyújtandók be.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona-Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített — természetes ásványvíz.

Kitünő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légsző- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize

savanykás borral, vagy — főleg nők és gyermekek számára — gyümölcsösszörppel felséges üdítő italt szolgáltat.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben.

CZIPŐ RAKTÁR

Battyányi-és Kossuth-u. sarok

Ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt férfi, női és gyermekcipő raktáram, ugy-szintén mérték utáni megrendelést bel- és külföldi anyagomból a legújabb divat szerint rövid és pontos idő alatt készítek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig igen könnyű cipőket.

Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Felvetetik egy ügyes fiu küldöncz-
nek. Czim a kiadóhivatalba.

Egy háló szoba butor olesón eladó.
Késes u. 68.

Árva leány szerény igényű keres
házvezetőnői vagy gazd-
aszerényi állást helyben vagy vidéken. Czim
a kiadóhivatalban.

Fűszerüzlet berendezés teljes felsze-
reléssel jutányos árban
eladó. Hatvan-utca 74.

Fényes férfi ruhákról a
fény levétezik. Tisztítok úgy férfi
és női ruhákat,
valamint napernyőt, keztyűt, nyakkendőket stb.
HUBAY GYÖRGY művegyészeti ruha
tisztító és javító intézete, Piacz-utca, a fő-
posta mellett.

Cyrano de Bergerac leg-
ujabb
Crém torta kapható; **BORSY** csukrázdában.
1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek
részére a legjobb szintartó
pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők
Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika
szálloda mellett. **Harisnya fejeléseket elvállal**

Spárga zöldseg minden reggel
friss vágás kap-
ható Váray József kereskedésében.

Modern 3 szobás lakás kiadó. Jó ivó-
viz az udvarban Csokonai-u.
13 szám,

Berettyó-Ujfalu mellett egy 226
holdak (1600 □
ölével) birtok eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Köhögés ellen Pemeteffi csukorka
Borsy csukrázdában
kapható; egy doboz 20 fillér.

A vén kertben 60. szám Kar-u. fe-
lül, szép fronttal,
igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20
krajczár Gróf Desseffy Búd-
Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy
és Polgárnál.

Faj tiszta, ősszel szedett, háromszor
permetezett, egészséges kö-
vidinka, kadarka és olasz rizling sima szőlő-
vessző kapható Benyáts Emilnél, Tisza-palota.

Két éves elsőrendű Mustos fehér és
sima Chasselas kapható Kacz
Lajos borkereskedőnél.

**Paplanokat és matraczo-
kat** legjobb minőségben legszebb kivitelben
jutányos árak mellett készít **Matolcsy**
Lajos, Debreczen, Kossuth-utca 22. sz.

Di Gleria János mű-köszőrűs
Piacz-utca 2. sz.
Elvállal mindennemű homoru és mű-köszőrű-
lést és javításokat is jutányosan eszközöl

Egy szalon szobabeli selyem Garnitura
eladó Iskola-utca 1. szám alatt

Kiadó üzlet. Kossuth-utca 3., a volt
Kovács S. féle helyiség
Május 1-től kiadó. Értekezhetni: Koutsek
Kornél női divat üzletébe.

Keretes és pergetett csemege ákác
méz legolcsóbban kapható:
Czeglédy és Polgárnál.

Negy szoba, előszoba stb. külön udvarral,
jó ivóvízzel 450 forintért kiadó.
Rákóczy-utca 24. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos
áron vállalom. Pé-
terfia-utca 37. szám.

3 hold pusztaföld az Ondódon, 9 és fél
nyilas tanyaföld a szépen el-
adó. Czim a kiadóhivatalban.

Katona keztyű mosása javítás-
sal együtt párja
16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA cégénél

Debreczen, kistemplom-bazár

a legjobb női ruhaszövetek, selyem
árak, mosó kelmék nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetők be.

Maradékok és kiselejtezett

árak

rendkívül leszállított áron adatkak el.

SCHWARTZ VIKTOR

Debreczen, Simonffy-utca 2. szám

várocai bérház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát.

Damaszk vászon, uri és női kész fe-
hérnemű, törülközők és portörlek,
zsebkendő különlegességek, ugyszin-
tén női blouzok, turista ingek, fekete
és szines házilag készült kötények

legolcsóbb árak mellett

kapható.

Egyedüli képviselte az Első
eperjesi len- és damaszt mű-
szövődének.

== Nagyobb vételnél megfelelő árkedvezmény. ==

Zavaszi időnyre

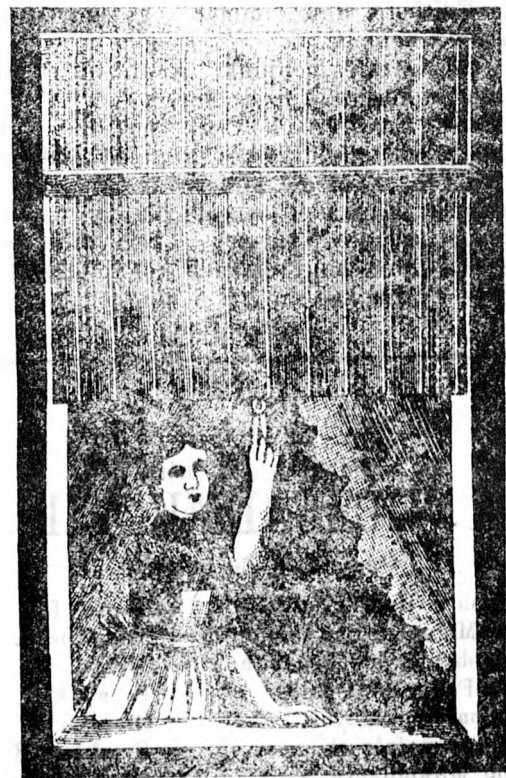
ajánlom dusan felszerelt raktáramat női ruhaszövetekben, ugyszintén mosó ba-
tisztt, zefir és cretonokban, továbbá női és férfi fehérneműek, nyakken-
dők, harisnyák, miderek, vásznak, függönyök, ágyterítők, paplanok, női
és gyermekköte- **nap- és esőernyők** nagy választékban feltűnő
nyek, bélésműek — olesó árak mellett. —

Szövet maradékok félárban.

Tisztelettel

KISS LAJOS

Alföldi takarékpénztár épület.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat,
u. m.: garnitúrákat, ottománokat, dívánokat,
lőszőr-, afrik- és féderes-matraczokat, bolti-
ernyőket és ablak-rolókat stb., ugyszintén
mindenféle javításokat a legjutányosabb árszá-
mitás mellett és a legizlésebb kivitelben.